

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320011045
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2320011045.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného P. Q., pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Trestného zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 11.11.2020 č. k. 1T/93/2020-312, na verejnom zasadnutí konanom dňa 16.03.2021 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 11.11.2020 č. k. 1T/93/2020-312 bol obžalovaný P. Q., nar. XX.XX.XXXX, uznaný za vinného zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe,

že

od presne nezistenej doby roku 2017 do 26.11.2019, v obci B. v rodinnom dome č. XXX sexuálne zneužíval svoju vnučku, maloletú B. K., nar. XX.XX.XXXX a to takým spôsobom, že od doby keď maloletá navštevovala 8. ročník základnej školy, teda vo veku 14 rokov, v intervaloch jedenkrát týždenne v čase, keď bola sama doma, ju ohmatával na prsiach a intímnych miestach, a následne v presne nezistený deň v čase keď navštevovala deviaty ročník základnej školy ju sexuálne napadol spôsobom, že ju zhodil na posteľ, násillím ju držal na mieste, kde jej stiahol nohavice a spodnú bielizeň a prstami jej otieral intímne partie, pričom nereagoval na prosby a plač maloletej, aby prestal, čo trvalo asi 5 alebo 10 minút, pričom následne s konaním prestal a odišiel. Uvedený skutok sa následne opakoval v presne nezistený deň počas letných prázdnin, keď bola maloletá vo veku 16 rokov, kedy obvinený opakovane prišiel k maloletej, ktorá bola sama doma, dal jej dole nohavice a spodnú bielizeň a obtieral jej prstami intímne miesta, pričom po 5 až 10 minútach s tým prestal a odišiel a následne dňa 26.11.2019, kedy opäť prišiel k maloletej, ktorá bola sama doma, zhodil ju na posteľ, držal ju za ruku, ktorú jej silno tlačil, dal jej dole nohavice a spodnú bielizeň a obtieral jej prstami intímne miesta, pričom po 5 až 10 minútach prestal a odišiel, pričom maloletá sa jeho konaniu, ktoré bolo násillnícke a hrubé bránila, prosila ho, aby prestal, na čo nereagoval.

Za tento trestný čin mu okresný súd uložil podľa § 200 ods. 2, § 36 písm. j/, písm. l/, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov.

Podľa § 48 odsek 2 písm. a/ Trestného zákona, okresný súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 312-314 spisu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie podľa § 257 odsek 1 písm. b/ Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe. Okresný súd vyhlásenie uznesením v zmysle § 257 odsek 7 Trestného poriadku prijal s tým, že dokazovanie v rozsahu v akom sa obžalovaný priznal k spáchanému skutku nevykonával, vykonal len dokazovanie k výroku o treste.

Okresný súd uviedol, že v prípade obžalovaného sa jedná o doposiaľ netrestanú osobu, v posudzovanej veci išlo o prvé vybočenie z jeho obvyklého života. Obžalovaný má t. č. 75 rokov, je ženatý a do okamihu kedy bol vzatý do väzby sa staral o svoju chorú manželku. Svoje protiprávne konanie ofutoval, k činu sa dobrovoľne priznal.

Pri určovaní druhu a výmery trestu okresný súd prihliadol na spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie a jeho mieru, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu obžalovaného, a pomery a možnosti jeho nápravy. Pri zvažovaní všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu, s prihliadnutím na to, že zistil u obžalovaného dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j/, písm. l/ Trestného zákona a žiadnu príťažujúcu okolnosť, prihliadol teda na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností nad príťažujúcimi okolnosťami, ďalej na jeho osobné pomery a vek obžalovaného a dospel k záveru, že pri ukladaní trestu je potrebné aplikovať aj zmierovacie ustanovenie podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona.

Proti tomuto rozsudku zahlásil prokurátor na hlavnom pojednávaní dňa 11.11.2020 odvolanie (č. I. 310 spisu), ktoré do rozhodnutia odvolacieho súdu aj bližšie písomne odôvodnil (č. I. 321-322 spisu). Proti rozsudku okresného súdu zahlásil na hlavnom pojednávaní odvolanie aj obžalovaný (č. I. 310 spisu), avšak toto následne zobral späť a súčasne sa vzdal práva na podanie odvolania (č. I. 311 spisu).

Prokurátor v dôvodoch odvolania uviedol, že nie je možné súhlasiť s úvahami súdu o treste a jeho výmery podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona, keďže súd nezvážil všetky okolnosti prejednávanej trestnej veci, charakter trestnej činnosti, osobu obžalovaného a jeho pomery, účel trest atď. Ďalej prokurátor uviedol, že tvrdenia obžalovaného o chorobe jeho manželky nijakým spôsobom nepreveril ale bez pochybností sa spoľahol na tvrdenia obžalovaného. Preto má prokurátor za to, že okresný súd mal tieto skutočnosti preskúmať, najmä výsluchom manželky obžalovaného resp. zabezpečením lekárskejších správ potvrdzujúcich nepriaznivý zdravotný stav jeho manželky. Poukazuje v ďalšom na skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil skutočne závažnej trestnej činnosti voči svojej maloletej vnučke a preto nie je možné uvedenú trestnú činnosť bagatelizovať. Prokurátor sa nestotožňuje s dôvodmi mimoriadneho zníženia trestu, ktoré ustálil okresný súd a je toho názoru, že pri určovaní výmery trestu sa okresný súd dôsledne neriadil ustanoveniami Trestného zákona, ktoré hovoria o účele trestu a súd teda neuložil trest primeraný ani spravodlivý. Záverom prokurátor uviedol, že trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov považuje za neprimeraný a mierny. Obžalovaný vedel a mohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania a vedel a mohol ovládať svoje konanie a rovnako bol schopný chápať zmysel trestného konania.

Na základe uvedeného prokurátor navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil, rozhodol vo veci sám rozsudkom a uložil obžalovanému za spáchaný trestný čin primeraný a spravodlivý trest, ktorý bude uložený na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Petra Wolfa podal písomné vyjadrenie k odôvodneniu odvolania Okresnej prokuratúry Galanta (č. I. 324 spisu). Uviedol, že rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne a právne správne. Všetky argumenty prokuratúry považuje za bezpredmetné s ohľadom na mimoriadne závažné zhoršenie zdravotného stavu obžalovaného spočívajúce v mozgovej mŕtvi v krátkom časovom odstupe od rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorá mu spôsobila stratu mobility a jeho odkázanosť na starostlivosť tretej osoby.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 16.03.2021 za prítomnosti zástupcu Krajskej prokuratúry, obžalovaného a jeho obhajcu. Verejné zasadnutie sa podľa § 61b ods. 1 Trestného poriadku vykonalo prostredníctvom videokonferenčného zariadenia.

Zástupca Krajskej prokuratúry Trnava zotrval na písomných dôvodoch odvolania a týmto navrhol vyhovieť. Obhajca obžalovaného uviedol, že žiadajú odvolací súd, aby rozhodnutie súdu I. stupňa potvrdil a to aj s ohľadom na aktuálny zdravotný stav obžalovaného na ktorý poukazovali aj v žiadostiach o prepustenie z väzby, ktorý si naďalej aj dnes vyžaduje jeho hospitalizáciu v ústavnom zariadení. Obžalovaný uviedol, že chce byť s manželkou.

V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd zistil, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Podľa § 168 odsek 1 Trestného poriadku ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky

Krajský súd je toho názoru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je presvedčivé, vychádza zo skutkového stavu ako bol tento zistený na hlavnom pojednávaní, preto krajský súd nemá proti nemu podstatné výhrady a preto si závery napadnutého rozsudku, ohľadom uloženia trestu obžalovanému, v značnej miere osvojil a v podrobnostiach na ne odkazuje.

K trestu

Podľa § 34 odsek 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelmi tým, že mu zabráni v páchaní trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 odsek 2 Trestného zákona páchatel'ovi možno uložiť a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Podľa § 34 odsek 3 Trestného zákona, trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 odsek 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob páchania činu a jeho následok, na zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, na jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Trestný zákon vo viacerých ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov základnými ustanoveniami, ktoré súd musí pri ukladaní trestu zohľadniť účel trestu (§ 34 odsek 1 Trestného zákona) a vymedzenie okolností na ktoré musí súd prihliadať pri určovaní druhu trestu a jeho výmery (§ 34 odsek 4 Trestného zákona).

Účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti (represívny prvok) a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život (prvok individuálnej prevencie) a súčasne iných odradí od páchania trestných činov (prvok generálnej prevencie), pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou (§ 34 odsek 1 Trestného zákona).

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery má súd prihliadnuť na jednej strane na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na druhej strane na osobu páchatel'a a jeho pomery a možnosť jeho nápravy, pričom trest by mal postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a blízke osoby (§ 34 odsek 3, odsek 4 Trestného zákona).

Odvolačný súd konštatuje, že okresný súd nepochybil pri postupe v konaní, ktorým dokazoval skutočnosti potrebné pre ukladanie sankcie. V tomto smere vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočne rozsiahle dokazovanie, správne vyhodnotil osobu obžalovaného, jeho povesť a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého trestu.

Rovnako v dôvodoch rozsudku dostatočne vyhodnotil, na základe akých myšlienkových postupov dospel k rozsahu poľahčujúcich a príťažujúcich okolností. Správne v tomto smere aplikoval u obžalovaného dve poľahčujúce okolnosti (§ 36 písm. j/ Trestného zákona - viedol pred spáchaním trestného činu riadny život a § 36 písm. l/ Trestného zákona - priznal sa k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval) a zároveň nezistil žiadnu príťažujúcu okolnosť.

Podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 38 odsek 3 Trestného zákona, ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Odvolačný súd zároveň iba upozorňuje okresný súd na skutočnosť, že vo výroku napadnutého rozsudku okresný súd neuviedol všetky zákonné ustanovenia, ktoré sa použili, konkrétne opomenul uviesť ustanovenie § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, čo nemalo vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia, keď ukladal trest rozmedzí takto upravenej trestnej sadzby, čo je zrejme aj z odôvodnenia napadnutého rozsudku.

Okresný súd pri zvažovaní výšky trestu správne pristúpil k použitiu § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona. Odvolačný súd sa s týmto postupom okresného súdu stotožňuje a má za to, že v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona musí ísť o celkom výnimočné prípady. Uvedené ustanovenie umožňuje uloženie trestu aj tým páchatelom, u ktorých by uloženie trestu v rámci trestnej sadzby nezodpovedalo konkrétnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatel'a. Takýmito okolnosťami budú najmä inak poľahčujúce okolnosti, za predpokladu, že ich rozsah alebo význam prekračujú hranice bežné pre priznanie statusu poľahčujúcich okolností, napr. osobné pomery páchatel'a, silné citové rozrušenie, nevyliciteľná choroba páchatel'a a pod. Mimoriadne okolnosti vo svojej podstate vyžadujú aby súd starostlivo a dôkladne zvažil ich povahu. Musí ísť o také okolnosti, ktoré sa pri posudzovanej trestnej činnosti bežne nevyskytujú alebo len v ojedinelých prípadoch. Pomerom páchatel'a sa rozumejú okolnosti bezprostredne súvisiace s osobou páchatel'a, ktoré nesúvisia s trestným činom a existujú v čase rozhodovania o treste. Takýmito pomerom môže byť napr. skutočnosť, že sa páchatel sám stará o viacero osôb, ktoré sú na neho odkázané, ťažká, nevyliciteľná choroba páchatel'a a pod. Súd pri rozhodovaní o mimoriadnom znížení trestu musí zistiť nielen skutočnosti nasvedčujúce mimoriadnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatel'a ale aj odôvodniť, prečo považuje uloženie trestu v rámci trestnej sadzby za neprimerané (k tomu viď Novocký, J.: Komentár k § 39 Trestného zákona, portál epi.sk).

Okresný súd postupoval správne, keď obžalovanému uložil trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov a zároveň správne obžalovaného na výkon tohto trestu zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný nebol v predchádzajúcich 10 rokoch vo výkone nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Zároveň námietky prokurátora v tom smere, že sa okresný súd neriadil ustanoveniami Trestného zákona ktoré hovoria o účele trestu sú podľa názoru odvolacieho súdu neopodstatnené. Odvolačný súd rovnako nie je názoru, že by sa okresný súd jednostranne zamerail len na okolnosti, ktoré svedčia v prospech obžalovaného. Obžalovanému bola preukázateľne diagnostikovaná Cievna mozgová príhoda s ochrnutím pravej polovice tela ťažkého stupňa. Obžalovaný preukázateľne nie je schopný sa sám o seba starať a uspokojovať svoje základné životné potreby bez pomoci tretej osoby. Možno rovnako

konštatovať, že v posudzovanej veci išlo o prvé vybočenie z jeho obvyklého života. Obžalovaný taktiež svoje protiprávne konanie oľutoval a k činu sa dobrovoľne priznal.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13. mája 2014, sp. zn. 4 To 7/2013).

Odvolací súd uvádza, že pri ukladaní trestu obžalovanému súd vychádza z požiadavky primeranosti trestu a jeho individualizácii, preto u každého obžalovaného osobitne pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliada najmä na spôsob páchania činu a jeho následok, na zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, na jeho pomery a možnosť jeho nápravy, čo okresný súd pri ukladaní trestu u obžalovaného P. Q. urobil.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne podľa § 163 odsek 4, § 170 odsek 6 Trestného poriadku (per analógiám).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.